

ТОМЕ АНДРЕЕВСКИ
TOME ANDREEVSKI

ТОМЕ АНДРЕЕВСКИ TOME ANDREEVSKI

**СКУЛПТУРИ - SCULPTURES
ЦРТЕЖИ - DRAWINGS**

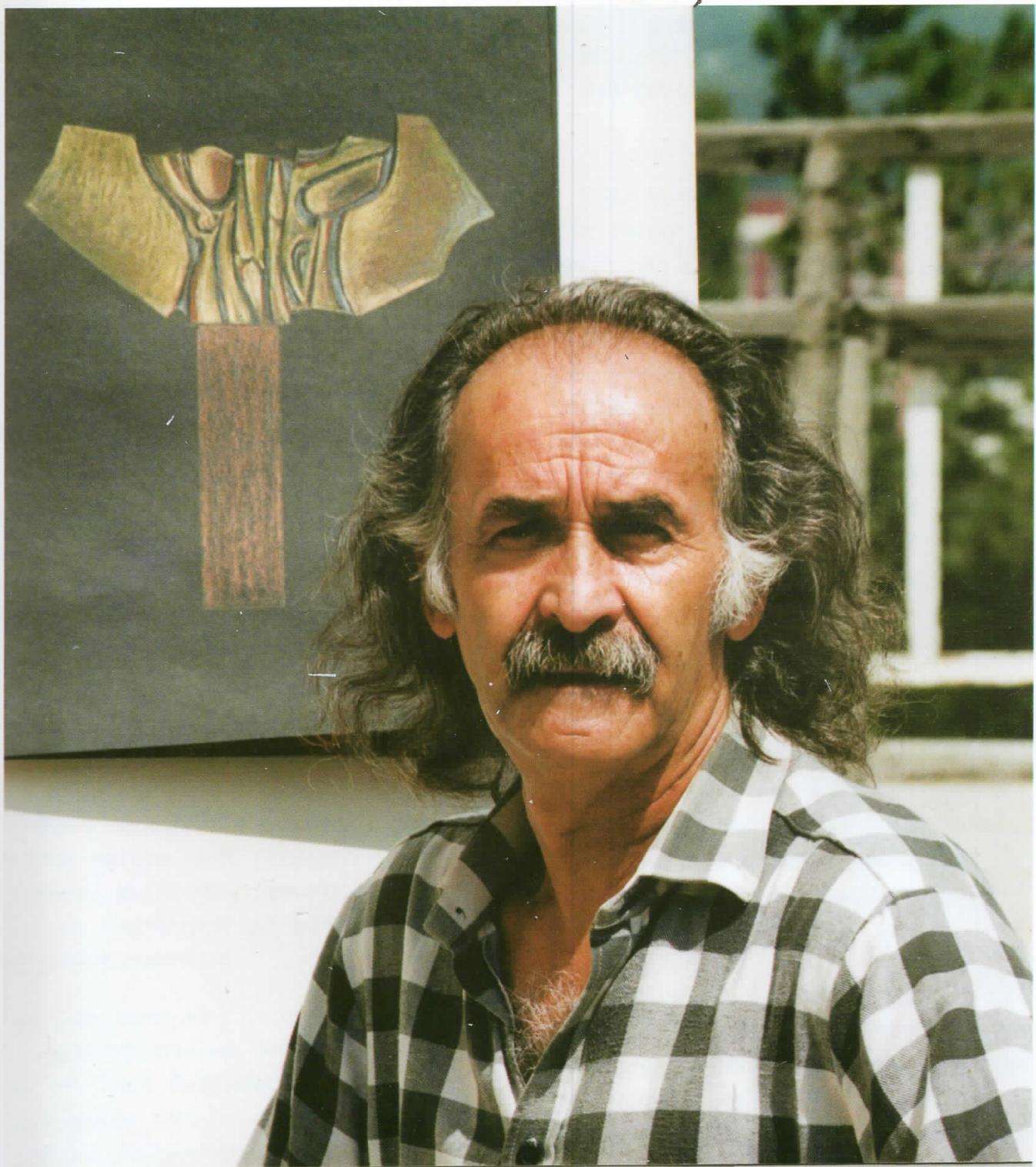
**Ноември - Декември 1995
November - December 1995**

**УМЕТНИЧКА ГАЛЕРИЈА СКОПЈЕ
ДАУТ ПАШИН АМАМ**

**ART GALLERY SKOPJE
DAUT PASHA HAMAM**

M. Asgher

„...Суштината на скулптурата на
Андреевски.... е **КОНТИНУИТЕТОТ**
....суштината на животот...“

Ако секое време со себе носи специфични белези, тогаш пост-модерното време (според суштината на неговата дефиниција) треба да е отворено за сите специфики и сите белези (следствено - и за сите специфични белези). За него (би требало да) се рамноправни сите времиња, сите специфики и сите белези!

Меѓутоа, во македонската ликовна уметност, како по правило, се преземаат само сегменти од актуелните филозофии, тенденции, правци..., се (зло)-употребуваат неколку години - и толку! (Зло)употребата најчесто значи и проскрибирање на сé друго што не се вклопува во одредницата „актуелно“, на пример: класично/традиционално насликана слика, класично/традиционално изработена скулптура итн. Таквите дела - таквите автори веќе сериозно се доближуваат до опасната граница да бидат целосно исклучени од македонските изложбени простори.

Оттука, веќе во стартот, изложбата на камерноформатни „классични“ скулптури на Tome Andreevski доаѓа како освежување. Но, се разбира, скулптурите на Andreevski заслужуваат сериозно внимание и заради неколку други аспекти.

Пред сé, станува збор за припадник на првите повоени генерации академски образовани македонски ликовни уметници, заслужен не само за развојот на

„...The essence of Andreevski's sculpture...is the **continuity**...
the essence of life...“

If any modern age carries within itslef specific marks, then the post-modern age (according to the meaning of its definition) should be opened for all the specifics and all the marks (consequently - for all the specific marks). For it, all ages, all specifics and all marks are (should be) equal !

However, in the Macedonian fine arts, as by rule, only segments of the current philosophies, tendencies, trends... are taken over, are (mis) used for several years - and that is all ! The (mis) use most often means prescription of everything else that cannot be fitted into the denomination „current“, as for example: classically/traditionally painted picture, classically/traditionally made sculpture, etc. Such works - such authors are already seriously approaching the dangerous limits to be completely excluded from the Macedonian exhibition space.

Therefore, at the very beginning, the exhibition of the chamber - shaped „classic“ sculptures by Tome Andreevski comes as an refreshment. But, indeed, Tome Andreevski' s sculptures deserve serious attention also because of some other aspects.

First of all, we speak about a member of the first postwar generations of academically educated Macedonian fine arts artists meritorious not only for the development of

скулптурата на овие простори, туку и на еден друг нејзин значаен сегмент-дизајнот. Се чини дека кон творештвото на овие-генерации во иднина се повеќе ќе се навраќаме зашто нивните дела ги носат белезите на едно време и една традиција, но едновремено, со многу видливи но и „невидливи“ елементи влијаеле и влијаат врз поновите генерации македонски уметници.

Во оваа смисла Томе Андреевски односно неговата скулптура вкрстува неколку значајни карактеристики на повеќето уметници од неговата генерација.

Имено, базичниот јазик на скулптурата за Андреевски е откриен пред повеќе милениуми и тука нема што многу да се додава или одзема. Суштината на неговата скулптура не е менувањето туку **континуитетот** (како некаква можна одредница/суштина и на животот!). Континуитетот во себе го содржи и поимот менување, или - менување во континуитет! Затоа, кога јазикот е усвоен, кога естетските цели се дефинирани, останува прашањето на надградбата (континуитетот) на основната лексика, на финесите коишто ја домоделираат суштината: ритамот на вдлабнувањата и испакнувањата што ќе ја потенцираат фактурата и динамиката на скулптурата; играта на светлото и сенката (сјајот и патицата) што ќе ја подвлече драматиката; слободата на асоцијациите (органски и геометриски) коишто релјефно се развиваат преку целата скулптура, со честа нагласка на детали, во функција на целовитоста на претставата.

sculpture in these areas, but also for another important segment - the design. It seems that we will turn back to the creation of these generations more and more often in the future, because their works carry the marks of one age and one tradition, but at the same time with equally rather visible and „unvisible“ elements that have influenced and will influence the new generations of Macedonian artists.

In this respect, Tome Andreevski, i.e. his sculpture integrates several important characteristics from most of the artists from his generation.

Namely, the basic language of Andreevski's sculpture has been invented several millennia ago, and there is nothing much to add or cut. The essence of his sculpture is not the change but the **continuity** (as a kind of a possible determination / essence of life !). The continuity contains within itself the term change, or change in continuity ! Therefore, when the language is adopted, when the aesthetic goals are defined, what remains is the question of improvement (continuity) of the basic vocabulary, of the fine points that finally shape the essence: the rhythm of recession and convection which will emphasize the structure and dynamics of the sculpture; the play of light and shadow (the splendor and the petal) that will underline the dramatics; the freedom of associations (organic and geometrical) which relief-like develop over the entire sculpture, often giving emphasize to the details, in order to serve the entire notion.

Притоа, Андреевски (како и повеќето скулптори од неговата генерација) ниту во еден миг не го доведува под сомневање апсолутот: дека скулптурата е по дефиниција **тридимензионална**, па оттука таа се конципира, изведува, се **гледа и доживува** тридимензионално. Заради тоа, секој нејзин дел, секој сегмент/детал мора да биде осмислен во релациите на делото како целина. Но, од друга страна, она на што Андреевски особено инсистира, не е фактот дека делото **е** изведено, туку **како** е изведено! Ниту едно дело не може да го напушти ателјето доколку неговата занатска изведба не е доведена до перфекција. Занатското мајсторство, толку својствено за Андреевски и неговата генерација, не допушта компромиси во овој поглед. Делото е комплетно само ако претставува синтеза на идејата и изведбата!

Третиот битен аспект на творештвото на Андреевски е неговото вродено чувство за монументалност. За него идејата за скулптура е идеја за **монументалност**. Секое негово дело, без оглед на димензиите на изведбата, е конципирано како монументално дело. Постојат повеќе (различни) дефиниции на поимот монументално, но можеби тој поим е повеќе сврзан со чувство отколку со дефиниција. Или, за да биде појасно: замислете која и да е скулптура на Андреевски (на пример „Асоцијативна форма III“, „Простор-форма I“, „Крилестите во простор и време“, „Непокор“, „Спротивставено движење“ итн.) зголемена приближно десет пати и поставена во отворен простор! Суштината на мону-

While doing this, Andreevski, like most of the sculptors from his generation, does not even for a single moment question the absolute: that the sculpture by its definition is **three-dimensional**, and therefore it is conceived, realized, **seen** and **experienced** three-dimensionally. Due to this, each part, each segment/detail must be given a meaning in line with the work as a whole. But, on the other hand, what Andreevski specially insists on is not the fact that the work **is** made, but **how** ist is made ! Not even a single work may leave the studio unless his craftsmanship performance is not brought to a perfection. His craftsmanship mastery skill, so much typical of Andreevski and his generation, does not permit compromises in any respect. His work is complete only when it portrays a synthesis of the idea and workout !

The third important aspect of Andreevski's creation is his innate feeling for monumentality. For him the idea for the sculpture is the idea for the **monumentality**. Each of his work, irrespective of the dimensions, has been concieved as a monumental piece. There are several (different) definitions for the term monumentality, but perhaps this term is much more linked with the feeling rather than with the definition. Or, to be more precise: imagine any of Andreevski's sculpture (for example the „Associative Form III“, „Space Form I“, „Winged in Space and Time“, „Disobedience“, „Opposed Movement“, etc.) magnified approximately ten times and placed in a open space ! The essence of monumentality is, probably exactly in that: what is

менталноста е, можеби, токму во тоа: битен е концептот - чувството, а не изведбените димензии.

Со еднакво чувство на почитување на спецификите на медиумот Андреевски му пристапува и на цртежот, како составен/неизоставен дел од неговата скулптура. Односно, цртежот е почеток, скица, но и готово, автономно дело со инхерентни вредности. Цртежот изразува/одразува само идеја, но едновремено, сам за себе е - конечност.

Златко Теодосиевски

important is the concept - feeling, and not the dimensions of performance.

Andreevski pays the same attention to the drawing, being the integral/compulsory part of his sculpture with equal feeling of respect for the specifics of the milieu. In fact, the drawing is the beginning, the sketch, but also the final, autonomous work with inherent values. The drawing expresses/reflects only an idea, but at the same time, on its own, it is - final.

Zlatko Teodosievski

РЕПРОДУКЦИИ
REPRODUCTIONS

СКУЛПТУРИ
SCULPTURES

1. Простор форма XVIII, 1982
Space form XVIII

2. Простор форма I, 1982
Space form I

3. Простор форма XXX, 1992
Space form XXX

4. Спротивствено движење, 1993
Opposed movement

5. Спротивствено движење II, 1994
Opposed movement II

6. Спротивставено движење III, 1994
Opposed movement III

7. Асоцијативни форми III, 1994
Associative forms III

8. Асоцијативни форми IV, 1994
Associative forms IV

9. Стремеж кон..., 1994
Aspiration towards...

10. Непокор, 1995
Disobedience

11. Спротивствено судрување, 1995
Opposed collision

12. Спротивствени форми V, 1995
Opposed forms V

13. Затворена игра II, 1995
Closed play II

14. Затворена игра III, 1995
Closed play III

15. Крилестите во простор и време, 1995
Winged in space and time

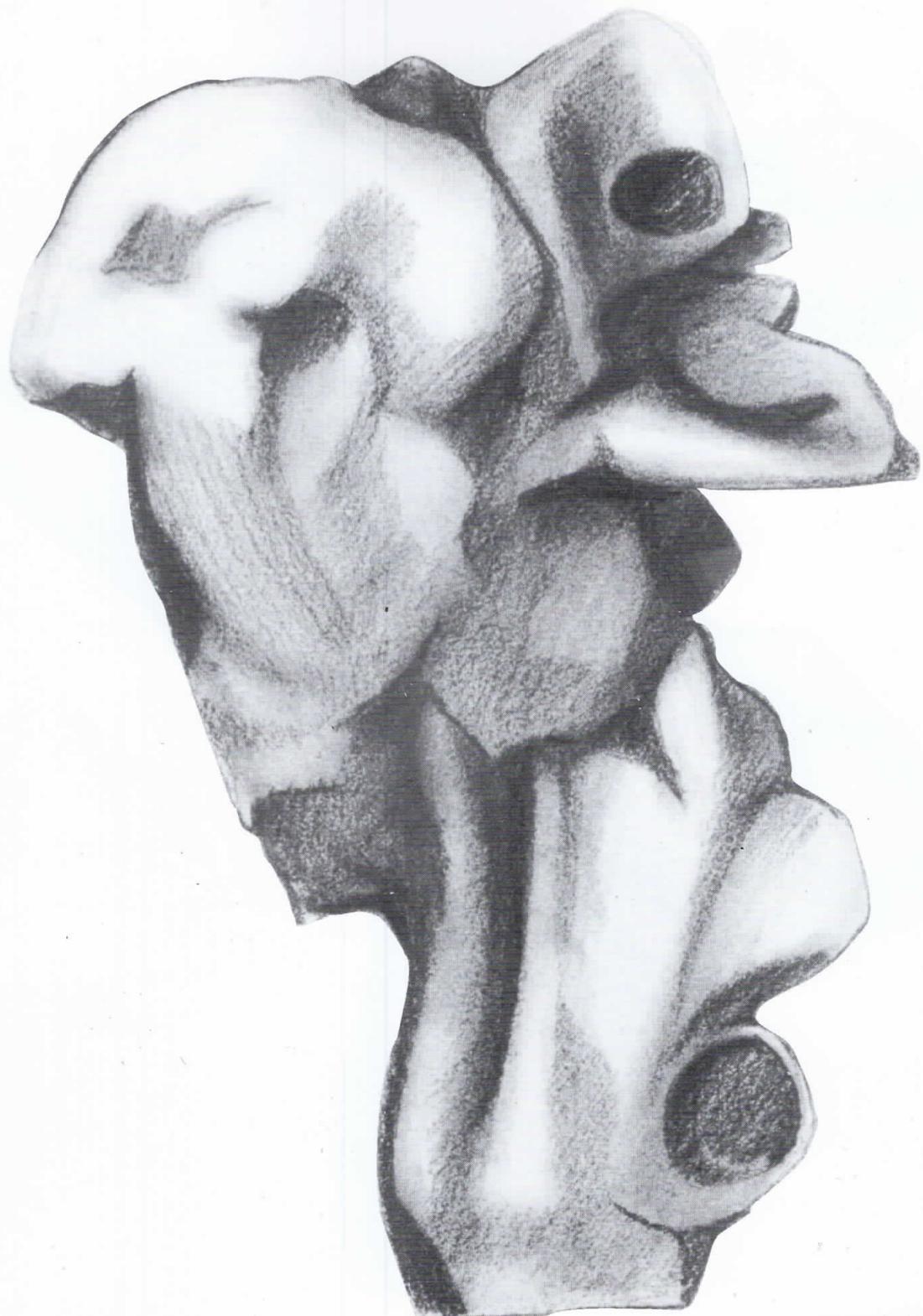
ЦРТЕЖИ
DRAWINGS

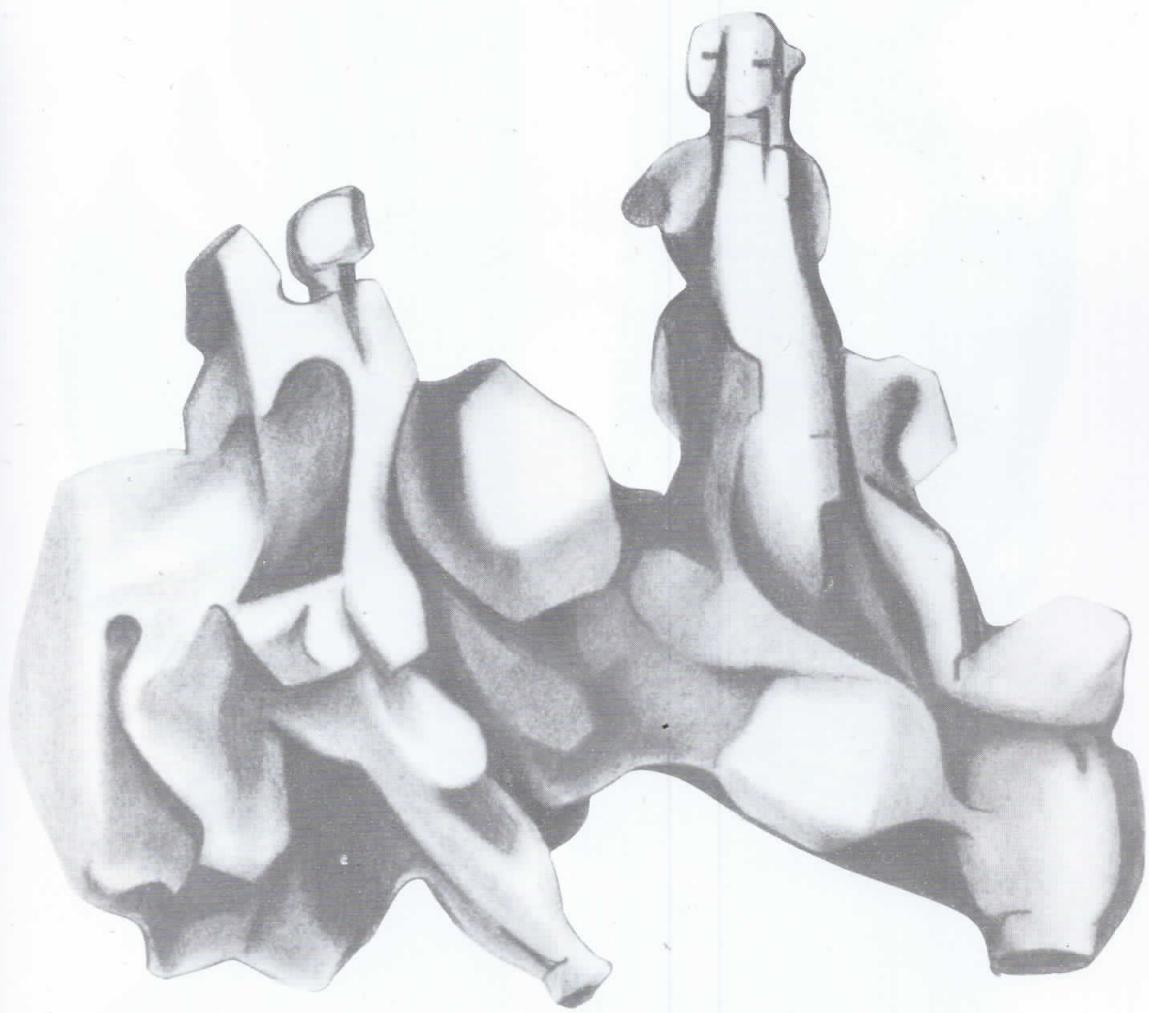
-*Борис Скулдър* 1985

1. Патетична форма, 1985
Pathetic form

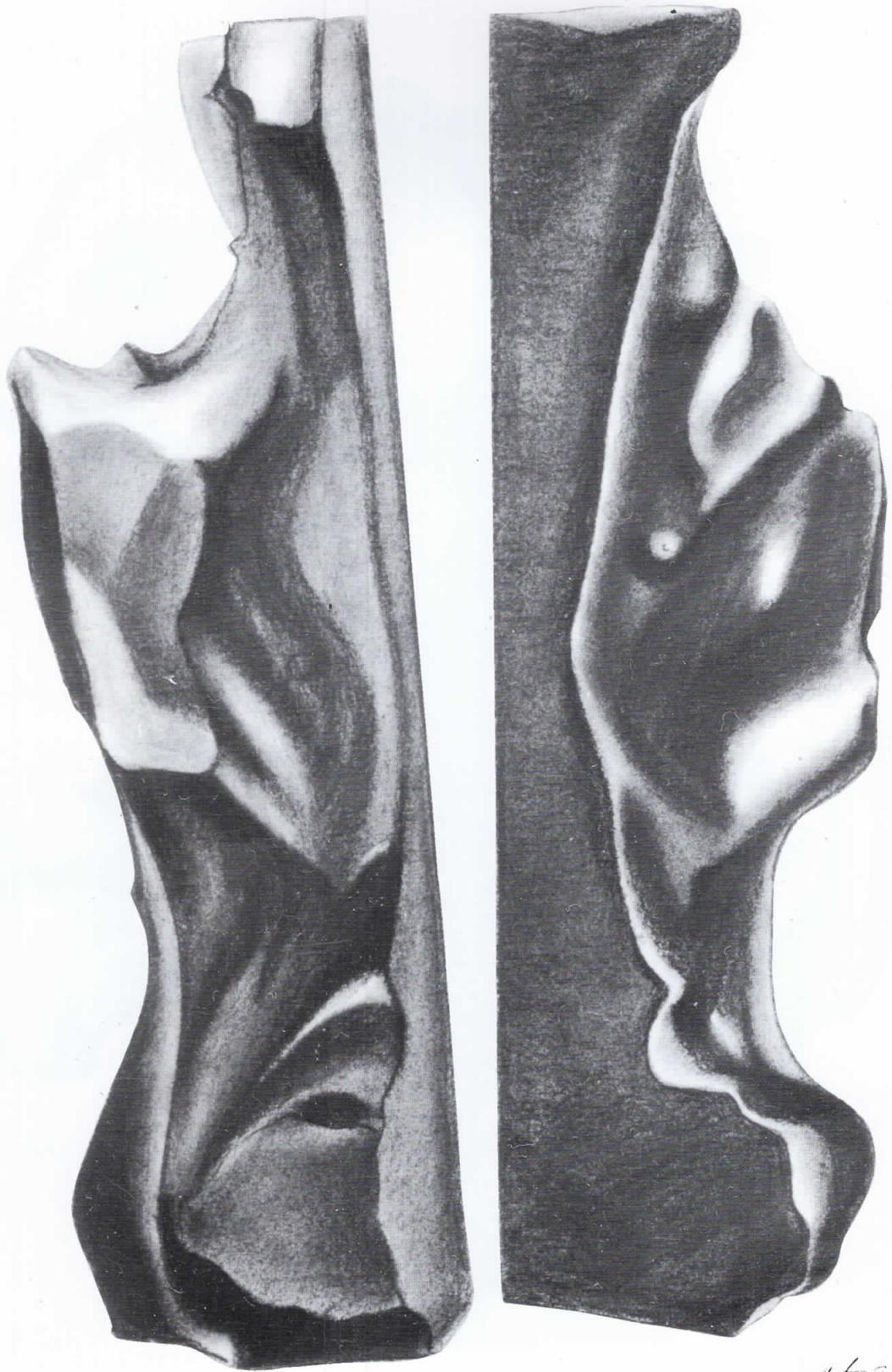

Тодор Генев

2. Патетична форма II, 1987
Pathetic form II

3. Запрено движење, 1989
Stopped movement

Иван Рилски

4. Спротивствени, 1990
Opposite

А. Зародыш

5. Зародыш, 1990
Germ

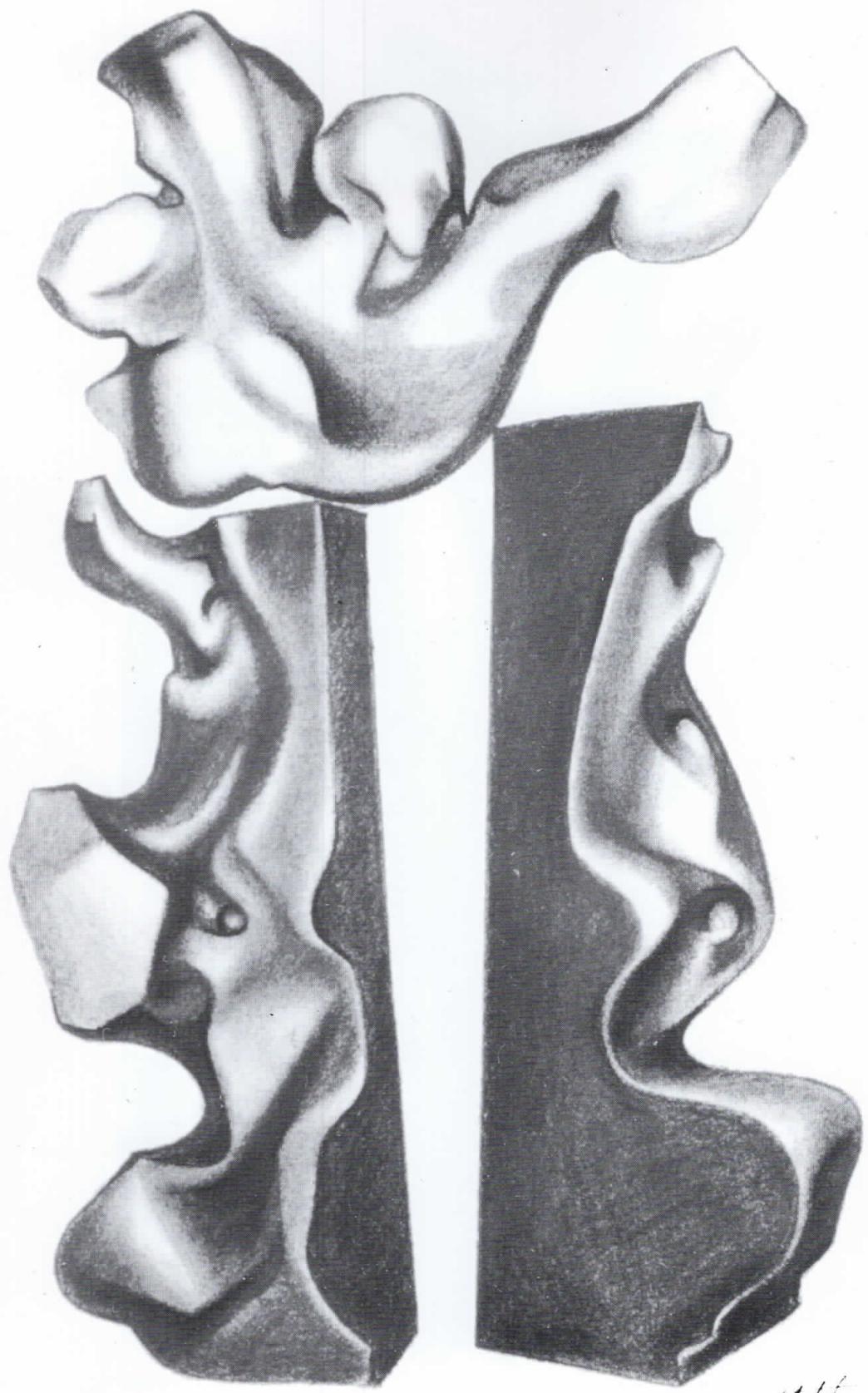
— 27. 6. 90

6. Зародыш II, 1990
Germ II

V. Georgiev / 1991

7. Траги на времето, 1991
Traces of time

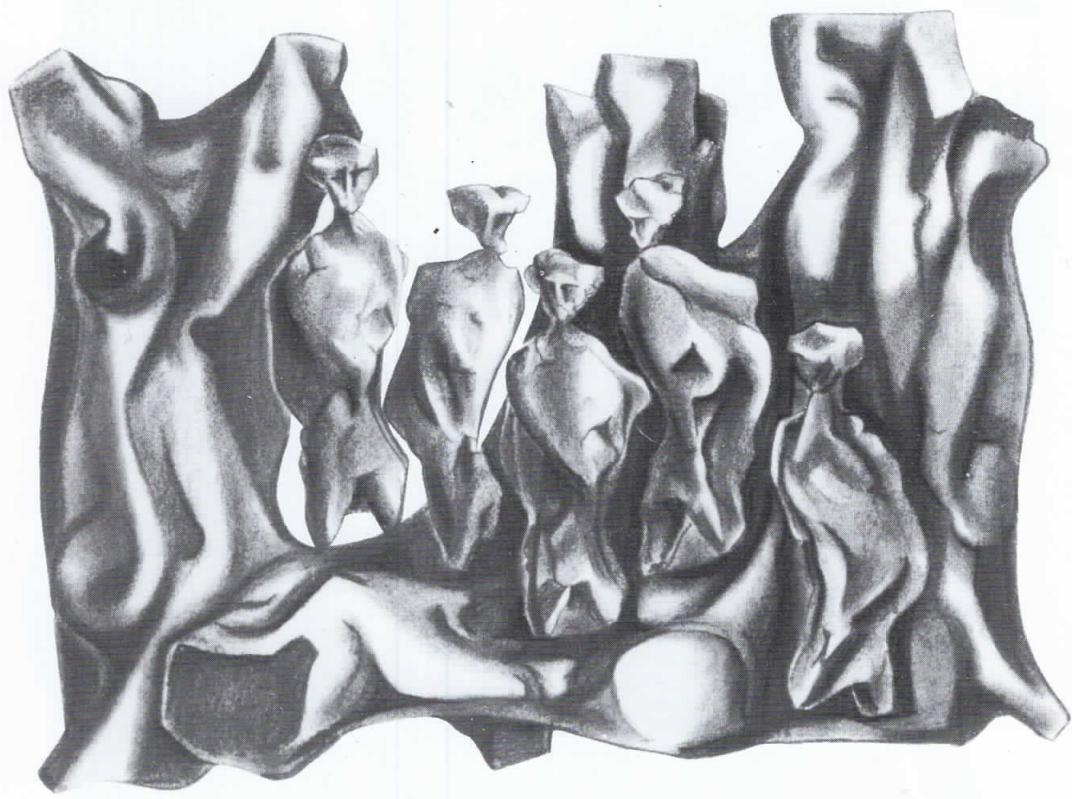

8. Стремеж, 1991
Aspiration

V. Stepanov 1991

9. Ритам, 1991
Rhythm

10. Ритм II, 1991
Rhythm II

Андрей
1991

11. Непокор, 1991
Disobedience

12. Магична игра, 1992
Magic play

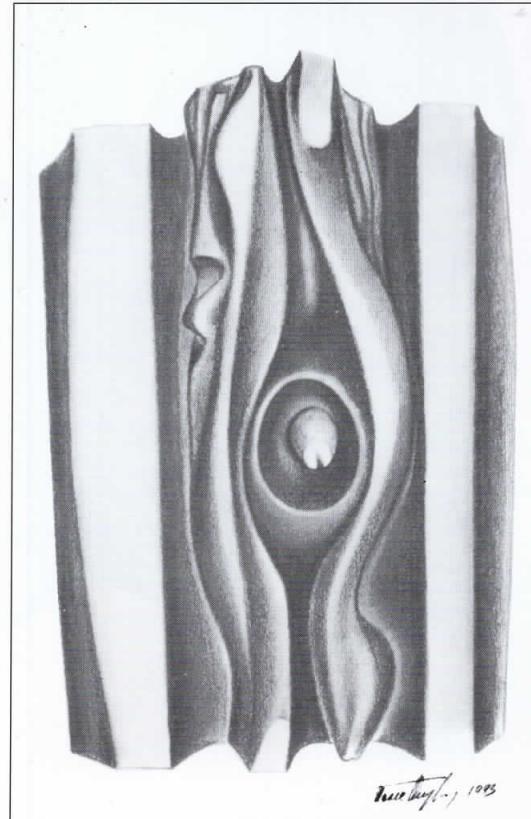
13. Спротивствени форми, 1993
Opposed forms

14. Запрено движење, 1993
Stopped movement

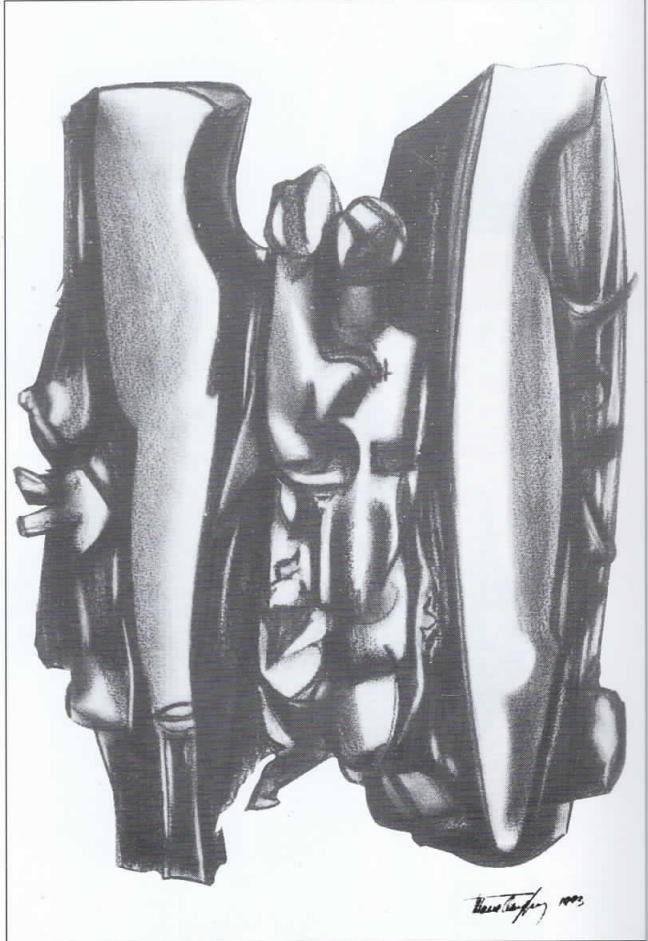
15. Нераздвојни, 1993
Inseparable

16. Спротивствени форми II, 1993
Opposed forms II

17. Ритм III, 1993
Rhythm III

18. Ритм IV, 1993
Rhythm IV

19. Асоцијативни форми, 1994
Associative forms

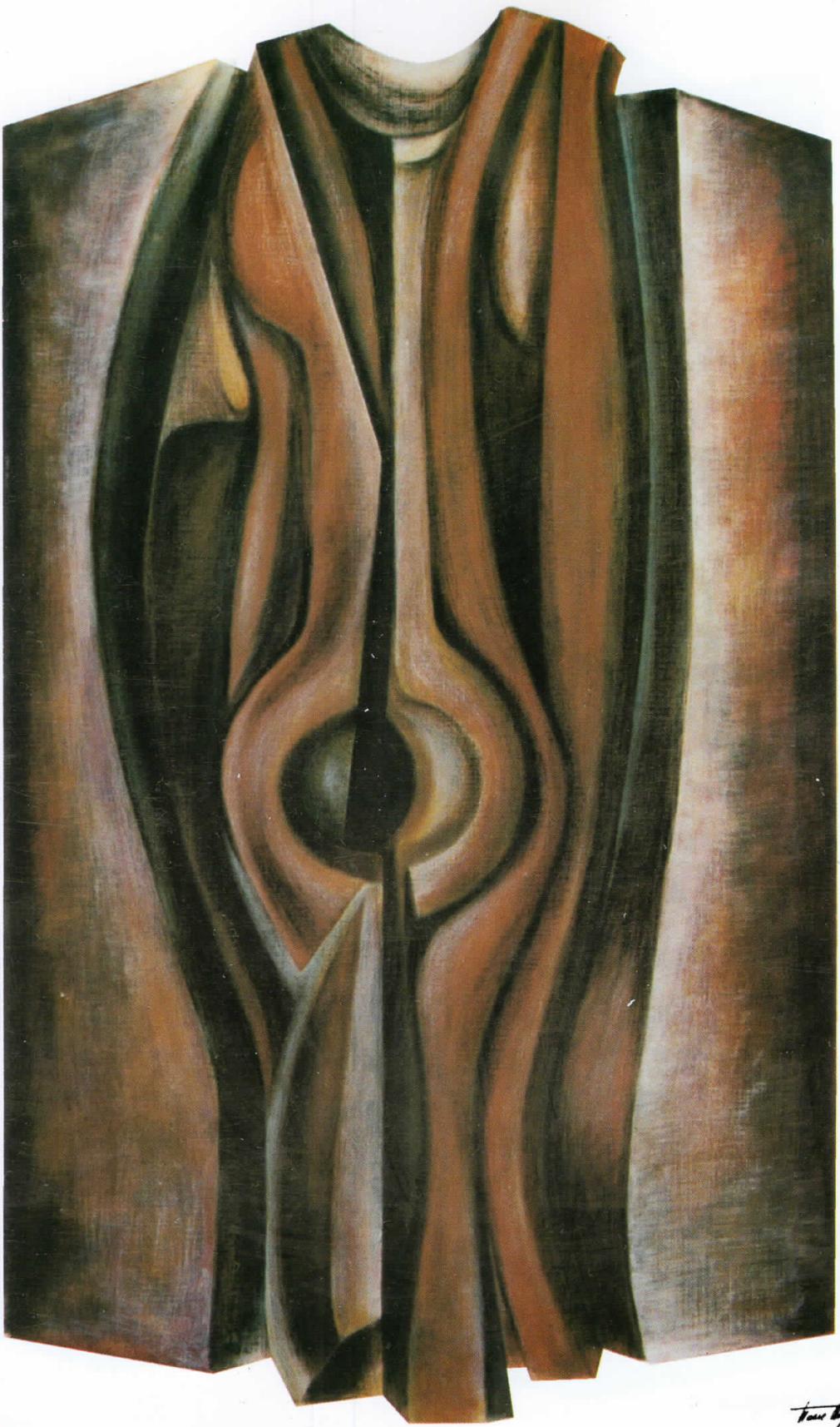
Марко Петров 1994

20. Асоцијативни форми II , 1994
Associative forms II

Božidar Janković 1994

21. Неразвојни II, 1994
Inseparable II

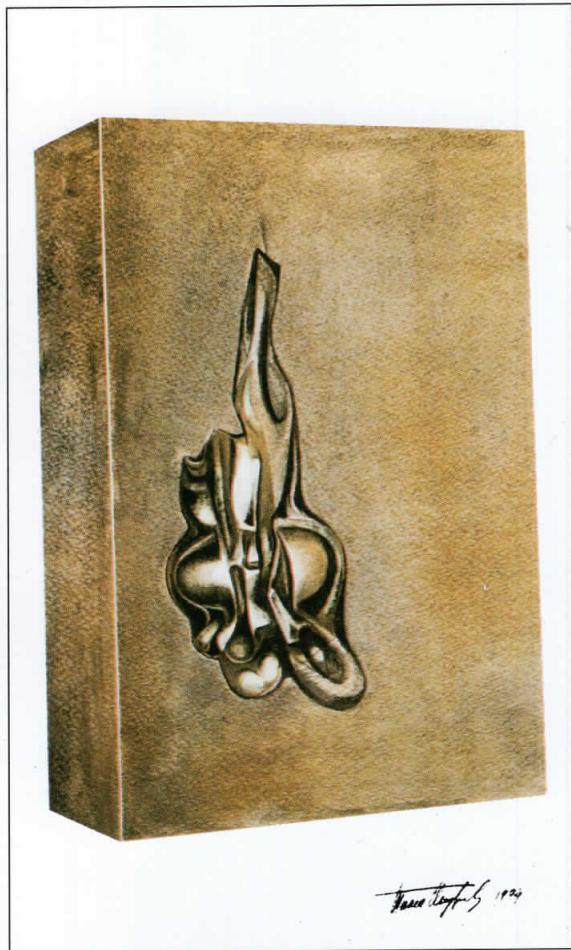

22. Затворена игра, 1994
Closed play

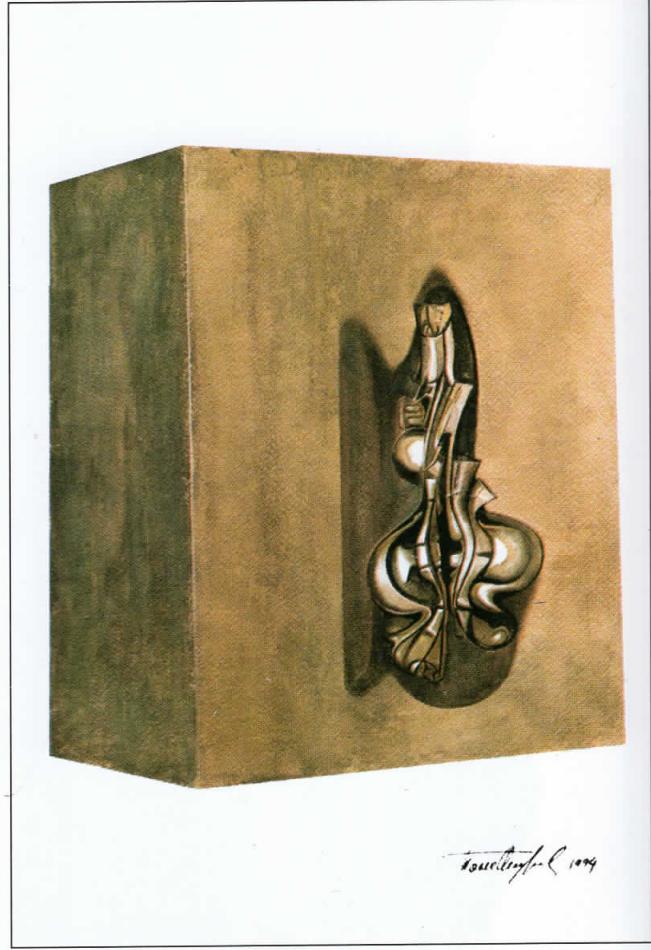

Димитър Симеонов

23. Спротивствена II, 1994
Opposed II

24. Пробив во просторот, 1994
Penetration in the space

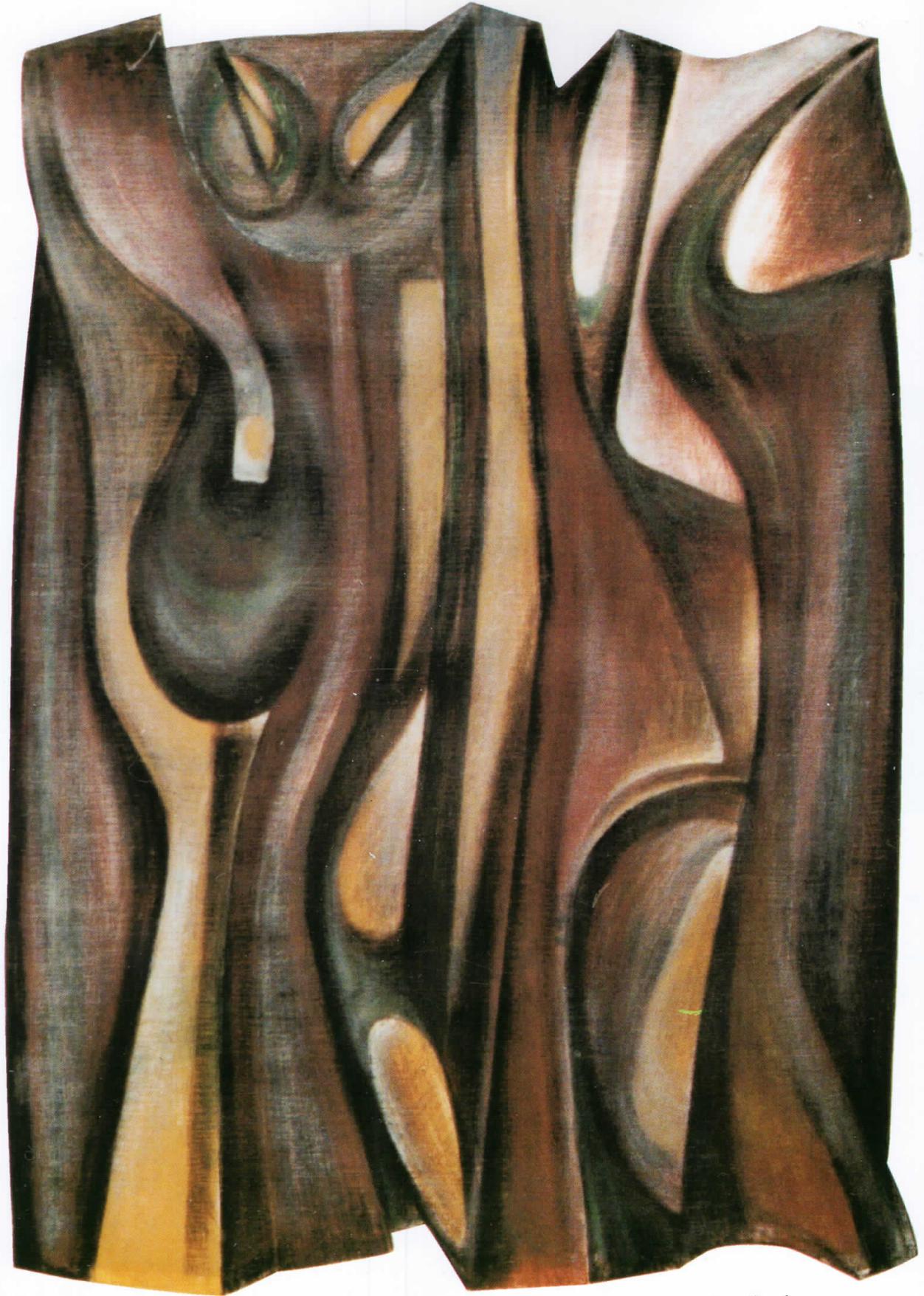

25. Пробив во просторот II, 1994
Penetration in the space II

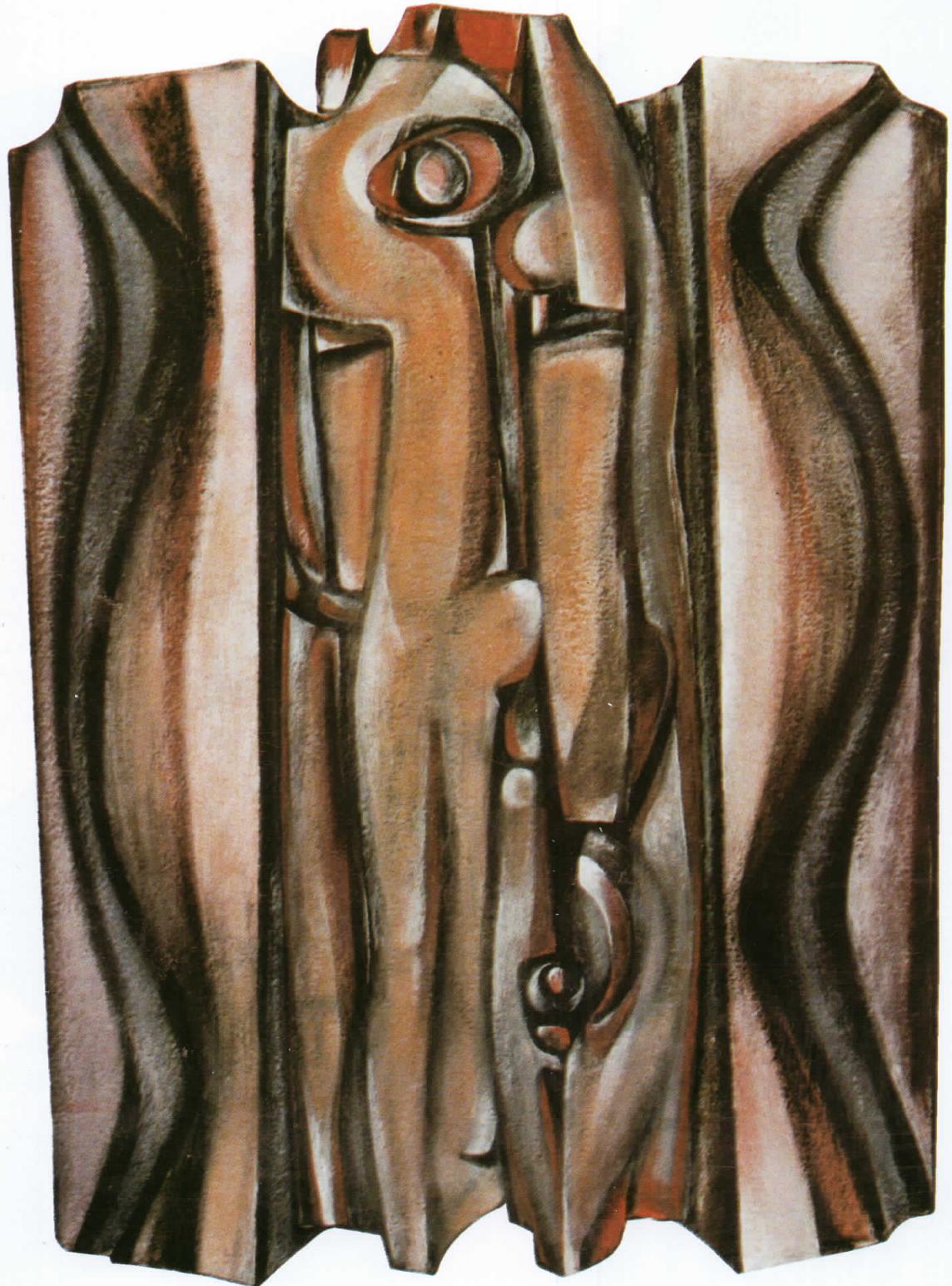
Тодор Симеонов

26. Спротивствени форми III, 1994
Opposed forms III

Bojan Krstev

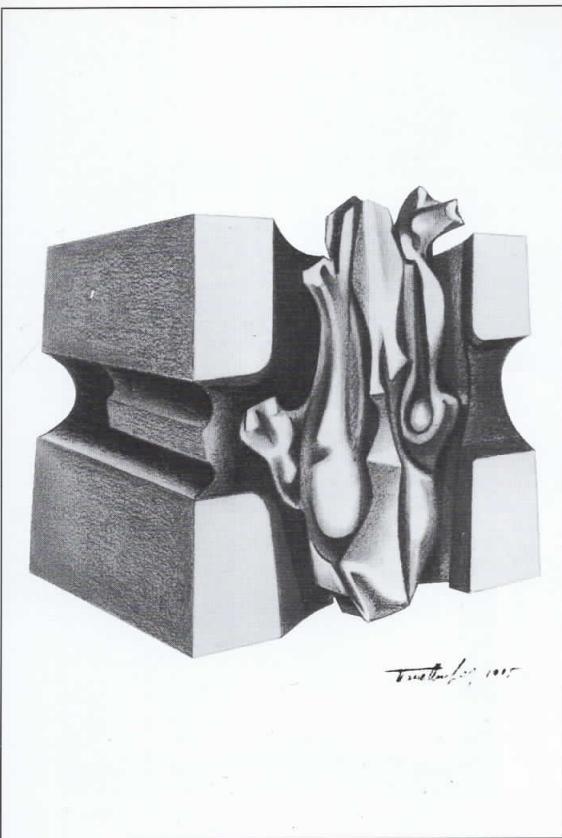
27. Спротивствени форми IV, 1994
Opposed forms IV

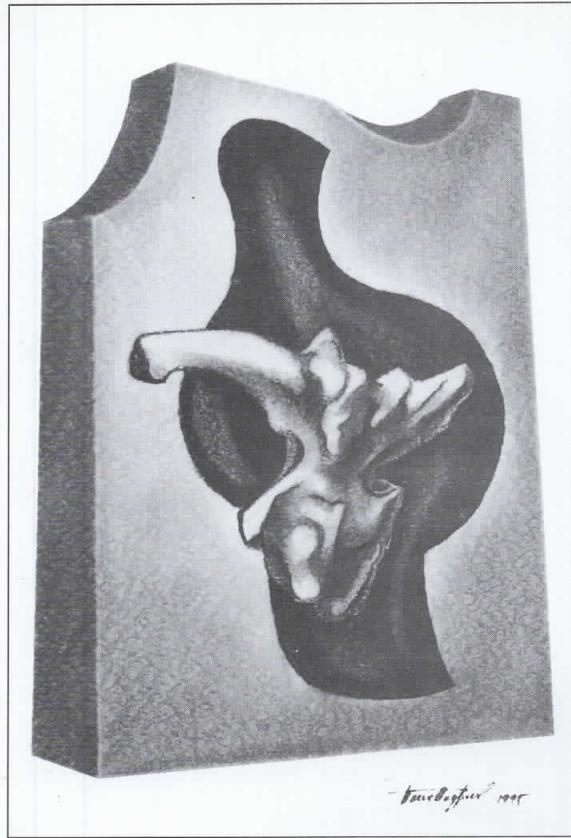
28. Асоцијативни форми IV, 1994
Associative forms IV

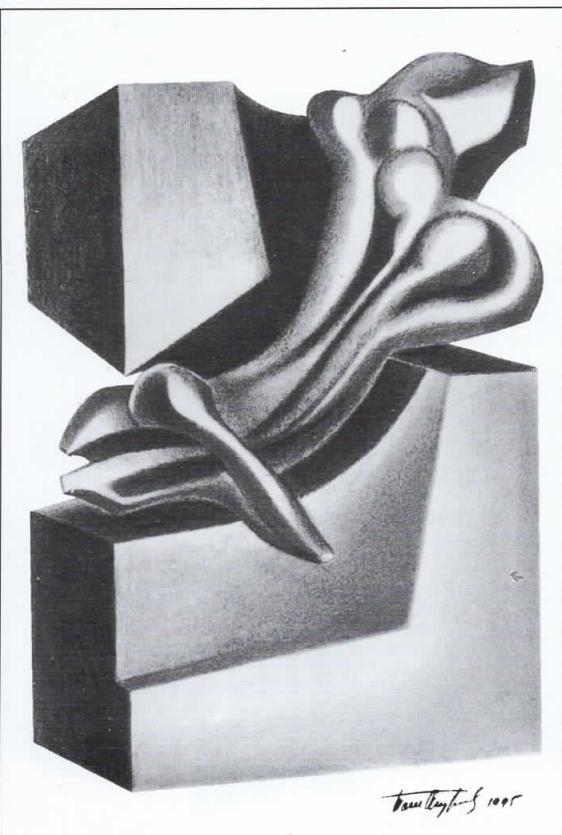
29. Асоцијативни форми III, 1994
Associative forms III

30. Затворена игра III, 1995
Closed play III

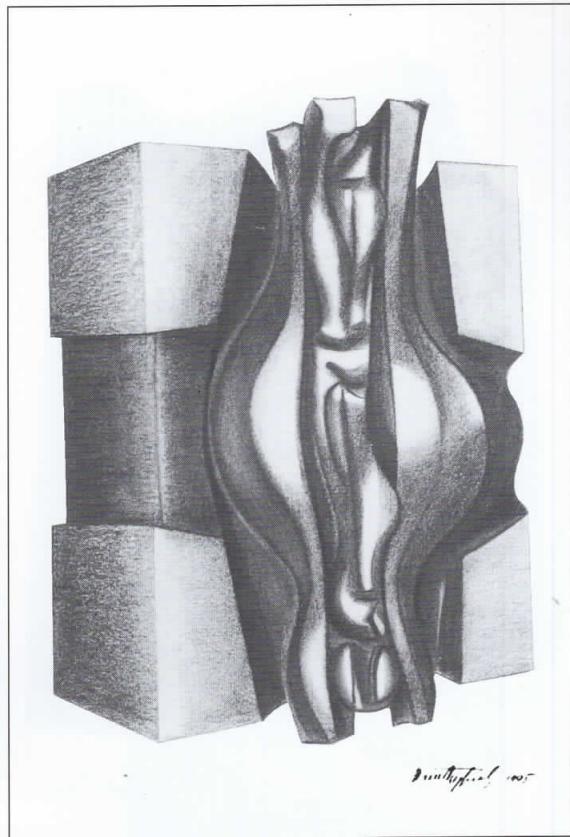
31. Пробив во просторот III, 1995
Penetration in the space III

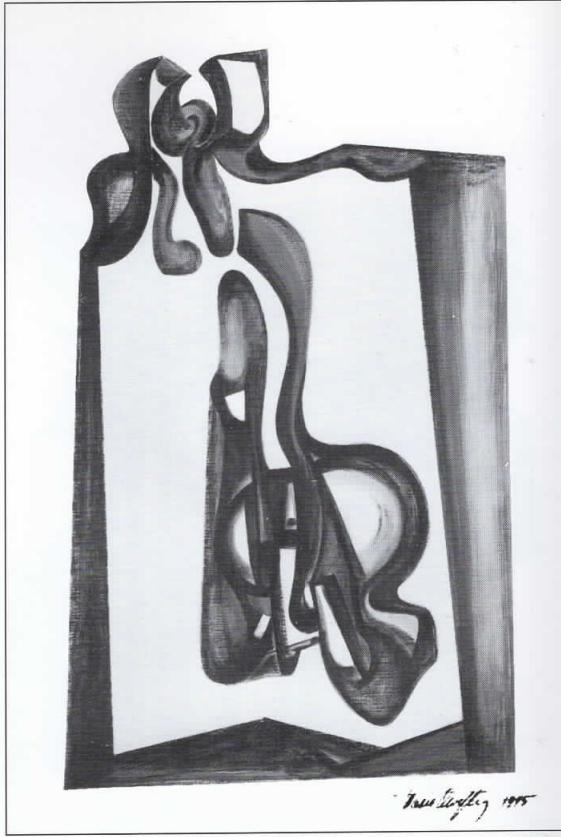
32. Спротивно судрување, 1995
Opposed conflict

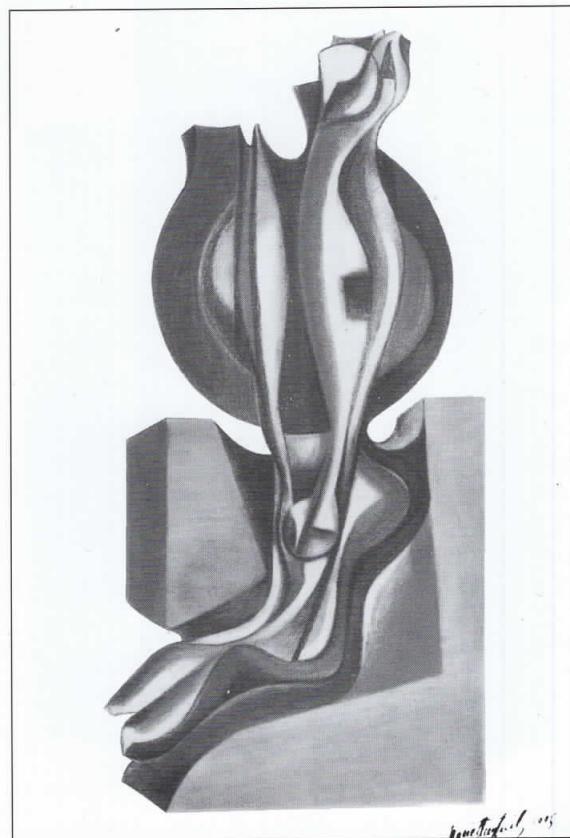
33. Затворена игра, 1995
Closed play

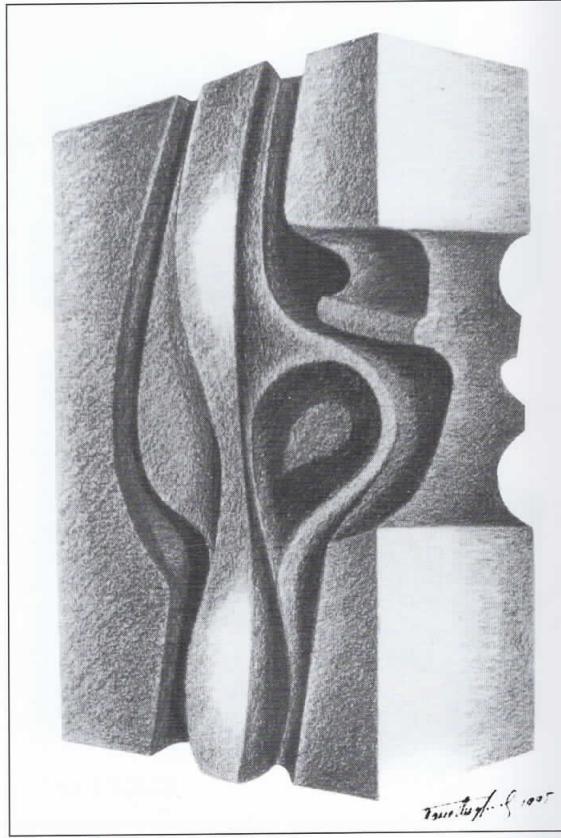
34. Затворена игра II, 1995
Closed play II

35. Пробив во просторот IV, 1995
Penetration in the space IV

36. Стремеж кон..., 1995
Aspiration towards...

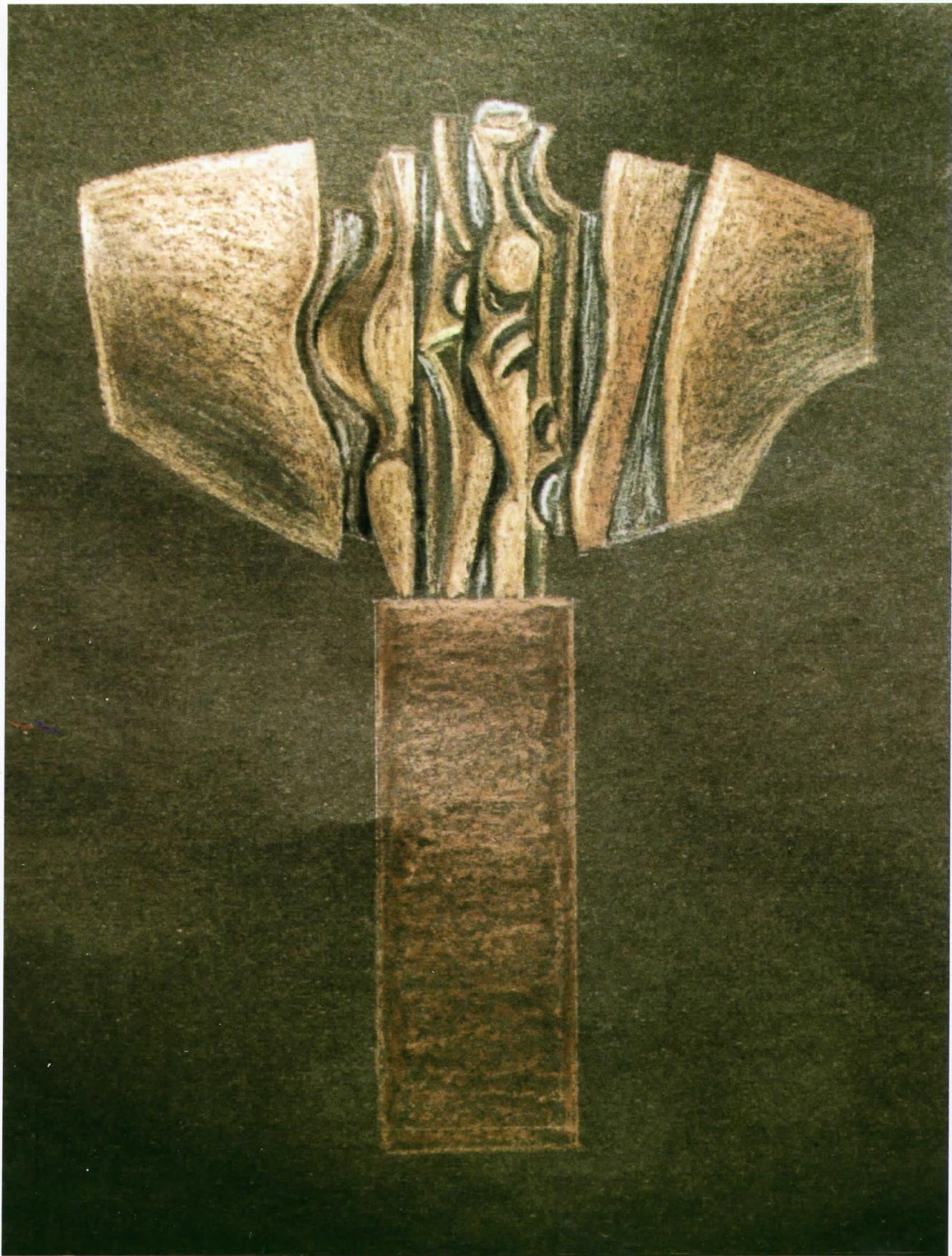
37. Спротивставени форми V, 1995
Opposed forms V

38. Крилестите во простор и време, 1995
Winged in space and time

39. Крилестите во простор и време II, 1995
Winged in space and time II

40. Крилестите во простор и време III, 1995
Winged in space and time III

КАТАЛОГ
CATALOGUE

СКУЛПТУРИ
SCULPTURES

1. Простор форма XVIII, 1982
Space form XVIII
бакар, 39 x 28 x 24
2. Простор форма I, 1982
Space form I
бакар-copper, 25,5 x 36,5 x 19
3. Простор форма XXX, 1992
Space form XXX
бакар-copper, 64 x 23,5 x 20
4. Спротивставено движење, 1993
Opposed movement
бронза-bronze, 28 x 14,5 x 12
5. Спротивставено движење II, 1994
Opposed movement II
бронза-bronze, 51 x 20 x 20
6. Спротивставено движење III, 1994
Opposed movement III
бронза-bronze, 51 x 31 x 28,5
7. Асоцијативни форми III, 1994
Associative forms III
бронза-bronze, 42 x 56 x 14
8. Асоцијативни форми IV, 1994
Associative forms IV
бронза-bronze, 38,5 x 27 x 13
9. Стремеж кон..., 1994
Aspiration towards...
патиниран гипс-coated gypsum,
41 x 20,5 x 11
10. Непокор, 1995
Disobedience
бронза-bronze, 52 x 23 x 14,5
11. Спротивставено судрување, 1995
Opposed collision
бронза-bronze, 30,5 x 24 x 12
12. Спротивставени форми V, 1995
Opposed forms V
бронза-bronze, 29 x 21 x 13
13. Затворена игра II, 1995
Closed play II
бронза-bronze, 35 x 23 x 14
14. Затворена игра III, 1995
Closed play III
бронза-bronze, 31 x 21 x 14
15. Крилестите во простор и време, 1995
Winged in space and time
бакар-copper, 60 x 130 x 23

ЦРТЕЖИ
DRAWINGS

1. Патетична форма, 1985
Pathetic form
креда-chalk, 50 x 35
сигн. д. д. Томе Андре., 1985
2. Патетична форма II, 1987
Pathetic form II
креда-chalk, 61, 5 x 44
сигн. д. д. Томе Андре., 1987
3. Запрено движење, 1989
Stopped movement
креда-chalk, 51, 5 x 72
сигн. д. д. Томе Андре., 1989
4. Спротивставени, 1990
Opposite
креда-chalk, 72 x 51, 5
сигн. д. д. Т. Андре., 1990
5. Зародиш, 1990
Germ
туш-India ink, 72 x 51, 5
сигн. д. д. Т. Андре., 1990
6. Зародиш II, 1990
Germ II
туш-India ink, 72 x 51, 5
сигн. д. д. Т. Андре., 1990
7. Траги на времето, 1991
Traces of time
креда-chalk, 72 x 51, 5
сигн. д. д. Т. Андре., 1991
8. Стремеж, 1991
Aspiration
креда-chalk, 72 x 51, 5
сигн. д. д. Т. Андре., 1991
9. Ритам, 1991
Rhythm
креда-chalk, 72 x 51, 5
сигн. д. д. Т. Андре., 1991
10. Ритам II, 1991
Rhythm II
креда-chalk, 51, 5 x 72
сигн. д. д. Т. Андре., 1991
11. Непокор, 1991
Disobedience
креда-chalk, 72 x 51, 5
сигн. д. д. Т. Андре., 1991
12. Магична игра, 1992
Magic play
креда-chalk, 72 x 51, 5
сигн. д. д. Т. Андре., 1992
13. Спротивставени форми, 1993
Opposed forms
креда-chalk, 70 x 50
сигн. д. д. Томе Андре., 1993
14. Запрено движење, 1993
Stopped movement
креда-chalk, 66, 5 x 51
сигн. д. д. Томе Андре., 1993
15. Нераздвојни, 1993
Inseparable
туш и креда-India ink and chalk,
64,5 x 45
сигн. д. д. Томе Андре., 1993
16. Спротивставени форми II, 1993
Opposed forms II
креда-chalk, 64, 5 x 45
сигн. д. д. Томе Андре., 1993
17. Ритам III, 1993
Rhythm III
туш-India ink, 67, 5 x 50
сигн. д. д. Томе Андре., 1993
18. Ритам IV, 1993
Rhythm IV
креда-chalk, 65 x 50
сигн. д. д. Томе Андре., 1993
19. Асоцијативни форми, 1994
Associative forms
комб. техника-Comb. tech., 67, 5 x 49
сигн. д. д. Томе Андре., 1994
20. Асоцијативни форми II, 1994
Associative forms II
комб. техника-Comb. tech., 64, 5 x 45
сигн. д. д. Томе Андре., 1994

21. Нераздвојни II, 1994
Inseparable II
 комб. тәхника-Comb. tech., 66, 5 x 51
 сигн. д. д. Томе Андреев., 1994
22. Затворена игра, 1994
Closed play
 комб. техника-Comb. tech., 70 x 50, 5
 сигн. д. д. Томе Андреев., 1994
23. Спротивставена II, 1994
Opposed II
 комб. техника-Comb. tech., 67, 5 x 49
 сигн. д. д. Томе Андреев., 1994
24. Пробив во просторот, 1994
Penetration in the space
 комб. техника-Comb. tech., 64, 5 x 45
 сигн. д. д. Томе Андреев., 1994
25. Пробив во просторот II, 1994
Penetration in the space II
 комб. техника- Comb. tech., 64, 5 x 45
 сигн. д. д. Томе Андреев., 1994
26. Спротивставени форми III, 1994
Opposed forms III
 комб. техника-Comb. tech., 51 x 66, 5
 сигн. д. д. Томе Андреев., 1994
27. Спротивставени форми IV, 1994
Opposed forms IV
 комб. техника-Comb. tech., 71 x 50
 сигн. д. д. Томе Андреев., '94
28. Асоцијативни форми IV, 1994
Associative forms IV
 комб. техника-Comb. tech., 67 x 49
 сигн. д. д. Т. Андреев., 1994
29. Асоцијативни форми III, 1994
Associative forms III
 комб. техника-Comb. tech., 50 x 71
 сигн. д. д. Т. Андреев., 1994
30. Затворена игра III, 1995
Closed play III
 креда-chalk, 51 x 72
 сигн. д. д. Томе Андреев., 1995
31. Пробив во просторот III, 1995
Penetration in the space III
 креда-chalk, 73, 5 x 51
 сигн. д. д. Томе Андреев., 1995
32. Спротивно судрување, 1995
Opposed conflict
 креда-chalk, 72 x 51, 5
 сигн. д. д. Томе Андреев., 1995
33. Затворена игра, 1995
Closed play
 креда-chalk, 73 x 51
 сигн. д. д. Томе Андреев., 1995
34. Затворена игра II, 1995
Closed play II
 креда-chalk, 72 x 51, 5
 сигн. д. д. Томе Андреев., 1995
35. Пробив во просторот IV, 1995
Penetration in the space IV
 комб. техника-Comb. tech., 71 x 50
 сигн. д. д. Томе Андреев., 1995
36. Стремеж кон..., 1995
Aspiration towards...
 креда-chalk, 70, 5 x 50
 сигн. д. д. Томе Андреев., 1995
37. Спротивставени форми V, 1995
Opposed forms V
 креда-chalk, 72 x 51, 5
 сигн. д. д. Томе Андреев., 1995
38. Крилестите во простор и време, 1995
Winged in space and time
 комб. техника-Comb. tech., 48 x 34
 сигн. д. д. Томе Андреев., 1995
39. Крилестите во простор и време II, 1995
Winged in space and time II
 комб. техника-Comb. tech., 48 x 34
 сигн. д. д. Томе Андреев., 1995
40. Крилестите во простор и време III, 1995
Winged in space and time III
 комб. техника-Comb. tech., 48 x 34
 сигн. д. д. Томе Андреев., 1995

ТОМЕ АНДРЕЕВСКИ

Роден е во Скопје, 1935 година. Школа за применета уметност завршил во родниот град. Дипломирал 1958 година на Академијата за применета уметност во класата на Радета Станковиќ во Белград. На истата Академија завршил и постдипломски студии за индустриски дизајн во класата на Небојша Митриќ во 1961 година. После студиите работи како дизајнер во Индустриската за стакло и стаклена волна во Скопје, каде го формирал и дизајн студиото, во кое работи како негов раководител се до 1976 година. Истата година преоѓа во Фабриката за безалкални стаклени влакна во Гостивар, во која работи како раководител на Бирото за развој, маркетинг и дизајн.

Бил професор во Училиштето за применета уметност во Скопје, а подоцна доцент на ФЛУ на предметот дизајн. Моментално е директор на Маркетинг и развој на „Скопски саем“.

Од 1956 година е член на ДЛУПУМ, а од 1958 година и на ДЛУМ.

Како стипендист на Фондот „Моша Пијаде“ престојувал во 1966 година во Париз. Бил на студиски патувања во: Германија, Италија, Грција и Турција. Во 1993 година повторно престојува во Париз - Citedes arts.

Живее и работи во Скопје, ул. „Караорман“ бр. 27-б нас. Водно.

САМОСТОЈНИ ИЗЛОЖБИ

- 1959 - Скулптура и цртеж, Кавадарци
- 1961 - Стакло и метал, Графички колектив, Белград 1-10-II. Работнички дом, Скопје, 10 - 20. III.
- 1962 - Скулптура и цртеж, Требиње
- 1969 - Дизајн и стакло, Скопје
- 1970 - Дизајн и стакло, Скопје
- 1970 - Скулптура - нови барања, Уметничка галерија, Скопје, 15 - 31 - IV
- 1973 - Самостојна изложба на индустриски дизајн во чест на VI. кон-

TOME ANDREEVSKI

Born in Skopje in 1935. Finished High School of Applied Arts in his native city. Graduated from the Academy of Applied Arts in Belgrade, under professor Radeta Stankovich, in 1958. Completed post-graduate studies on Industrial Design at the same Academy, under professor Nebojsha Mitrich, in 1961. After graduation works as designer with the Glass and Glass Fibre Industry in Skopje where he founded and managed with the Design Studio until 1976. The same year he moves to the Factory for Unalcaly Fibre Glass in Gostivar and works as Manager of the Development, Marketing and Design Bureau.

Works as a professor at the High School of Applied Arts in Skopje, and later at the Faculty of Fine Arts in Skopje as assistant professor.

Presently director of Marketing and Development in the „Skopje Fair“.

Member of DLUPUM (Association of Macedonian Applied Arts Artists) since 1956, and of DLUM (Association of Macedonian Fine Arts Artists) since 1958.

Stayed in Paris as fellowship holder of Moشا Pijade Fondation in 1966. Study trips to Germany, Italy, Greece and Turkey.

Stayed in Paris once again in Cite des arts, in 1993.

Lives and works in Skopje, Str. Karaorman 27-b. Settlement Vodno.

ONE - MAN EXHIBITIONS

- 1959 - Sculpture and drawings, Kavadarci
- 1961 - Glass and Metal, Graphic collective, Belgrade, 1-10.II. - Adult education center, Skopje, 10 - 20. III.
- 1962 - Sculpture and drawings, Trebinje
- 1969 - Design and glass, Skopje
- 1970 - Design and glass, Skopje
- 1970 - „Sculpture“ new researches, Art Gallery, Skopje, 15 - 21.IV.
- 1973 - One-man exhibition of industrial design held in honor of the 6th Cong-

- грес на СДЛУПУЈ, хотел Конти-
нентал, Скопје, 6.I
- 1979 - Стакло и метал, Салон на Музејот
за применета уметност, Белград,
декември
- 1983 - Скулптура, Уметничка галерија,
Скопје 30. V - 15. VI
- 1993 - Скулптура цртеж, Македонски ин-
формативен центар, Париз

ГРУПНИ ИЗЛОЖБИ

- 1957- Изложба применета уметност на
ДЛУПУМ, Уметнички павиљон,
Скопје, 13. XI - 18. XI
- 1960 - Петмина најмлади, Работнички дом,
Скопје, 5-15. VI
XV. изложба на ДЛУМ, Уметнички
павиљон, Скопје, XI - XII
- 1961- V. пролетна изложба на ДЛУМ,
Уметнички павиљон, Скопје, 1 -20. V
- 1962 - НОБ во творбите на ликовните
уметници, Дом на ЈНА, Скопје, 29. XI
Art macedonien contemporain, Cel-
lier les Clairvaux, Дижон, октомври
Современа македонска ликовна
уметност, Павиљон на Тврѓави,
Ниш, 25. X.
Современа македонска уметност,
Битола
- 1963 - XVIII. изложба на ДЛУМ, павиљон
„Цвета Зузорик“, Београд, 3 - 13. XII
- 1964 - Современа македонска уметност,
Народен музеј - Безистен, Штип
Пролетна изложба на ДЛУМ,
Уметничка галерија, Скопје.
- 1965 - ДЛУМ - Современа македонска
уметност, Собрание на СРМ,
Скопје, 26. VII
Скопје 63 - низ ликовни дела,
Музеј на град Скопје, Скопје, VII - VIII
- 1966 - Пролетна изложба на ДЛУМ,
Уметничка галерија, Скопје, 24.V
Изложба на парковска скулптура,
Градски парк, Скопје, 24. VII
- 1967 - Македонски уметници најмлађе ге-
нерације, Трибина младих, Нови
Сад, 17 - 27. IV.

- ress od SDLUPUJ (The Association
of Jugoslav societies of artists),
Hotel Kontinental, Skopje, 6. I.
- 1979 - Glass and Metal, Salon of the Mu-
seum of Applied arts in Belgrade,
December
- 1983 - Sculpture, Art Gallery, Skopje
- 1993 - Sculpture - Drawing, Macedonian
Information Centre, Paris

GROUP EXHIBITIONS

- 1957 - DLUPUM (The society of Macedonian
Applied Art Artists) Exhibition, Art
Pavilion, Skopje, 13. XI. - 18. XI.
- 1960 - The five youngest artists, Adult Edu-
cation Center, Skopje, 5. -15. VI.
15th exhibition of DLUM (The
Society of Macedonian Artists), Art
Pavilion, Skopje, XI-XII.
- 1961 - The 5th spring exhibition of DLUM
(The Society of Macedonian Artists),
Art Pavilion, Skopje, 1. - 20. V.
- 1962 - National Liberation War in the works
of the Macedonian artists, JNA
(Jugoslav National Army) Cultural
Center, Skopje
Art Macedonien contemporain, Ce-
llier les clairvaux, Dijon, October
Macedonian contemporary art, For-
tress pavilion, Nis, 25. X
Macedonian Contemporary Art,
Bitola
- 1963 - The 18th exhibition of DLUM (The
society of Macedonian art) „Cveta
Zuzorich“ pavilion, Belgrade, 3. - 13. XII.
- 1964 - Macedonian contemporary art,
Public Museum-Bezisten, Stip
Spring exhibition of DLUM (The
society of Macedonian Artists), Art
Gallery, Skopje
- 1965 - Skopje 63-through the artists works,
Museum of city of Skopje,
Skopje, VII - VIII.
- 1966 - Spring exhibition of DLUM (The so-
ciety of Macedonian Artists), Art
Gallery, Skopje, 24. V.

- Современа македонска скулптура, Уметничка галерија, Скопје, 12 - 27. XI
- Современа македонска скулптура - млада генерација, Салон на МСУ, Скопје, 17. II - 3. III
- 1968 - Наше минато, Уметничка галерија, Скопје, 31. VII - 20. VIII
- 1969 - Rassegno artisti macedoni, Chiesa di S. Romano, Ферара, 5 - 20.VII
- Ликовно-поетски средби, Народна библиотека, Кавадарци, 9 - 25. IX
- 1970 - Моето сакано дело, Уметничка галерија, Скопје, 8 - 28. II
- 1971 - Делата на македонски уметници од колекцијата на МСУ, Музеј на современата уметност, Скопје, 16. VI - 5. VIII
- 1974 - Револуционерното минато во македонската уметност, Музеј на современата уметност, Скопје, 1.VIII - 2. IX
- 1977 - Македонска применета уметност денес, Музеј на современата уметност, Скопје, 16. XII - 5. I
- Lički XII Likovni Anal, Galerija likovnih umjetnosti, Osijek
- 1978 - „Савремена македонска уметност“ (од циклусот „Савремена уметност народа и народности СФРЈ“) Дом културе Бања Лука, 15.- 31.V. XXXIII. изложба на ДЛУМ, Музеј на современа уметност, Скопје, 1 - 25. XI
- 1979 - XXXIV. годишна изложба на ДЛУМ, Музеј на современата уметност, Скопје, 20. X - XI
- 1979/80 - Историско минато, Музеј на град Скопје, Скопје, 24. XII - 15. I
- 1980 - Ситна пластика, Салон на ДЛУМ, Скопје, 13. X - 3. XI
- 1981 - III. традиционална изложба на ситна пластика, Уметничка галерија, Скопје
- Ситна пластика, Уметничка галерија, Скопје, 7 - 28. X

- Exhibition of park sculptures, City park, Skopje, 24. VII.
- 1967 - Macedonian artists of the youngest generation, Youth Tribune, Novi Sad, 17. - 27. IV.
- Macedonian contemporary sculpture, Art Gallery, Skopje, 12-27. XI.
- Macedonian contemporary sculpture - Young generation, Exhibiting salone of the museum of contemporary art, Skopje, 17. II. - 3. III.
- 1968 - Our past, Art Gallery, Skopje, 31. VII. - 20. VIII.
- 1969 - Rassegno artisti macedoni, Chiesa di S. Romano, Ferara, 5. - 20. VII.
- Artistical-poetic meetings, Public library, Kavadarci, 9. - 25. IX.
- 1970 - My favorite work, Art Gallery, Skopje, 8. - 28. II.
- 1971 - Works of Macedonian artists from the art collection of the Museum of contemporary art, Museum of contemporary art, Skopje, 16. VI. - 5. VIII.
- 1974 - The revolutionary past in the Macedonian art, Museum of Contemporary Art, Skopje, 1. VII. - 2. IX.
- 1977 - The Macedonian applied art today, Museum of Contemporary Art, Skopje, 16. XII. - 5. I. 1978
- 1978 - „Macedonian Contemporary Art“ (from the series the „Yugoslav Contemporary Art“), Cultural Center of Banja Luka, 15. - 31. V.
- The 33th Exhibition of DLUM (The society of Macedonian Artists), Museum of Contemporary Art, Skopje, 1. - 25. XI.
- 1979 - The 34th annual Exhibition of DLUM (The Society of Macedonian Artists), Museum of Contemporary Art, Skopje, 20. X. - XI.
- Past History, Museum of City of Skopje, Skopje, 24. XII. - 15. I.1980
- 1980 - Small plastic, salon of DLUM (The Society of Macedonian Contemporary Art), Skopje, 13. X. - 3. XI.
- 1981 - The third Traditional Exhibition of Small plastic, Art Gallery, Skopje

- 1983 - Ситна пластика, Уметничка галерија, Скопје, Скопје, 13 - 24. X
- 1984 - 40 години македонско ликовно творештво, Музеј на современа уметност, Скопје 31. VII - 15. X
- 1985 - Современа македонска ликовна уметност од колекцијата на МСУ- Скопје, Музеј на современа уметност, Скопје, IV - XII
- 1986 - Современа македонска уметност (од збирката на МСУ - Скопје), Скопски саем, Скопје, 8. -13.V
Аквизиции V (1984 -1985), Музеј на современа уметност, Скопје, 28.IV - 12. V
Современа македонска скулптура (од колекцијата на МСУ- Скопје), Дом на културата „Александар Урдаревски“, 19 - 26. V
О. У. „Јосип Броз Тито“, 26 - 31.VI
УСО „Раде Јовчевски Корчагин“, 6 - 12. X
ФАС „11 Октомври“, 29. IX - 5. X
Илинден, НОВ и револуцијата во делата на македонските ликовни уметници, Музеј на Македонија, Скопје, 2. VIII - 26. IX
- 1987 - Современа македонска скулптура (од колекцијата на МСУ - Скопје), Уметничка галерија Куманово,12. VI
- 1988 - Македонска ликовна уметност, Уметничка галерија, Скопје, XI
- 1989 - Современа македонска уметност, Уметничка галерија „Безистен“, Штип
- 1990 - Избор од ликовниот фонд на МАНУ, Изложбен салон на МАНУ, 6 - 20. XI

ИЗВЕДЕНИ МОНУМЕНТАЛНИ ДЕЛА:

- 1959 - На хероите Киро Крстев и Димче Мирчев, Кавадарци
- 1970 - Споменик на стреланите патриоти, во Прждевски Лаки кај Неготино
- 1975 - Споменик на Гоце Делчев, Делчево

- 1983 - Small plastic, Art Gallery, Skopje, Skopje, 13. - 24. X.
- 1984 - Forty years of Macedonian Art creativity, Museum of Contemporary Art, Skopje, 31. VII. - 15. X.
- 1985 - Macedonian Contemporary Fine Art from the Art collection of MSU-Skopje, Museum of Contemporary Art, Skopje, IV. - XII.
- 1986 - Macedonian Contemporary Art, from the Art collection of MSU-Skopje Fair, Skopje, 8. - 13. V.
Asquisitions V (1984-1985), Museum of Contemporary Art, Skopje, 28.IV. - 12. V.
Macedonian Contemporary Sculpture (from the Art collection of MSU-Skopje), Hause of Culture „Aleksandar Urdarevski“, 19. - 26. V.
Elementary School „Josip Broz Tito“, 26. - 31. VI.
Highschool „Rade Јовчевски Корчагин“, 6. - 12. X.
FAS „11 th of October“ 29. IX. - 5. X.
Ilinden, National and Liberation War and the Revolution in the Works of Macedonian Fine Artists, Museum of Macedonia, Skopje, 2. VIII.- 26. IX.
- 1987 - Macedonian Contemporary Sculpture (from the Art collection of MSU-Skopje), Art Gallery Kumanovo, 12. VI.
- 1988 - Macedonian Fine Art, Art Gallery, Skopje, XI
- 1989 - Macedonian Contemporary Art, Art Gallery „Bezisten“, Shtip
- 1990 - Choice of the Art fund of MANU (Macedonian Academy of Science and Art) Exhibiting Salon of MANU, 6.- 20.XI.

REALIZED MONUMENTS

- 1959 - Monument of the heros Kiro Krstev and Dimce Mircev, Kavadarci
- 1970 - Monument of the Follen soldiers, Przdevski Laki by Negotino
- 1975 - Monument of Gotse Delchev, Delcevo
- 1977 - Monument of the hero Mancho Malimanov, Negotino

- 1977 - Споменик на херојот Манчо Малинов, Неготино
 1981- Споменик на Никола Петров-Ичков, Неготино
 1982 - „Титова мисла“ - спомен релјеф, управна зграда во електроцентрали Тито, Гостивар (заедно со Рашко Муратовски)

НАГРАДИ И ПРИЗНАНИЈА

- * Награда на Друштвото на применетата уметност и дизајн на СР Македонија за 1960, 1970, 1973 и 1978
- * Втора награда за Спомен костурницата во Кичево, 1961
- * Награда на Привредната комора на Југославија за добар дизајн на стакло и Велесајмот во Загреб, 1969
- * Награда за Дизајн центарот од Белград на салонот на југословенско стакло во Белград, 1973
- * Награда „13 Ноември“ - за индустриско обликување, Скопје, 1971
- * Прва награда на конкурсот за штафетна палка за „Ден на младоста“, Белград, 1974
- * Прва награда на конкурсот за значка за VI. конгрес на СК Македонија, Скопје, 1974

- 1981 - Monument of Nikola Petrov-Ichkov, Negotino
 1982 - „Tito's idea“ relief, Administration Building in the Tito power stations - Gostivar (together with Rasko Muratovski)

AWARDS

- * Award of the Society of Applied Artists and Design of the Socialistic Republic of Macedonia for 1960, 1970, 1973, 1978
- * Second award for the Charnel House in Kicevo, 1961
- * Award of Chambre of Commerce of Yugoslavia for an excellent glass design, Great Fair in Zagreb, 1969
- * Award of the Belgrade's Center of Design of Yugoslav glass in Belgrade, 1973
- * Award „November 13th“ for industrial shape, Skopje, 1971
- * First award at the open competition for realy baton for „Day youth“, Belgrade, 1974
- * First prize at the open competition for badge of the 6th Congress of Socialist Republic of Macedonia, Skopje, 1974

БИБЛИОГРАФИЈА
BIBLIOGRAPHY

1965 - Гилевски, П.
Под традиционално ниво
Нова Македонија,
Скопје, 16. V 1965	О. Сп.
Две изложби на скулптури
Нова Македонија,
Скопје, 19.IV 1970	Аноним
Данас креће
штафета младости
Политика, Београд,
6. IV. 1974
Гилевски, П.
Отсуство на вистински
критериум
Нова Македонија,
Скопје, 3. VIII 1965	Спирковска, О.
Верувам во сигурноста
на човековото постоење
Нова Македонија,
Скопје, 25.IV 1970	Аноним
Из руке у руку
Вечерње Новости;
Београд, 6. IV. 1974
Гилевски, П.
Недоволна репрезен-
тација
Нова Македонија,
Скопје, 4.VIII 1965	Аноним
Две скулпторски постапки
Нова Македонија,
Скопје, 30.IV 1970	J.P.
Najtoplje želje naroda
Jugoslavije
Oslobođenje, Sarajevo,
7. IV. 1974
1966 - Аноним
Изложба на парковски
скулптури
Вечер, Скопје,
23. VII 1966	1971 - Абациева - Димитрова,
Соња
Обликувањето како
општ феномен на
денешнината
Комунист, Скопје,
15. I 1971	Аноним
Штафета чврстих
обеачања
Дневник, Нови Сад,
7. IV. 1974
1967 - Ширилов, Т.
Нова ориентација
Вечер, Скопје,
24. II 1967	1972 - Спировски, Ст.
Најголемо признание на
скопската стакларница
Нова Македонија,
Скопје, 14.IX 1972	Аноним
Titova štafeta krenula
Glas, Kranj, 10. IV. 1974
Гилевски, Паскал
Секој на своја страна
Нова Македонија,
Скопје, 26.II 1967	Аноним
Октомвриската награда
Вечер, Скопје,
20.X 1972	Величковски, Владимир
Повторна средба
Нова Македонија,
Скопје, 18.VIII 1974
Аноним
Отворена изложба
„Современа македонска
скулптура“
Нова Македонија,
Скопје, 13.XI 1967	1973 - Н.М.
Шести конгрес на
сојузот на ДЛУПУЈ
Нова Македонија,
Скопје, 18.V 1973	Ч.С.
„Револуционерното
минато во македонската
уметност“
Вечер, Скопје, 3.VII 1974
1969 - Ѓ.З.
Ликовно-поетски сред-
би во Кавадарци
Нова Македонија,
Скопје, 15. IX 1969	Аноним
Прва награда Максиму
Димановском и Димету
Тодоровском
Дневник, Нови Сад,
14.XII. 1973	1975 - Аноним
Монументален споменик
Вечер, Скопје,
22. IV 1975
Коцо, Димче
Симболи на револуцијата
Трудбеник, Скопје,
11. X 1969	1974 - Аноним
Iz Titovog Velesa
6. travnja starta
štafeta mladosti
Nova Dalmacija, Split,
23.III. 1974	1977 - Аноним
Бакар
Вечер, Скопје, 20. I 1977
1970 - Аноним
Крилестиот дошлак
Нова Македонија,
Скопје, 1. IV 1970	J.T.
Сребрни симбол
братства и јединства
Вечерње Новости,
Београд, 4.IV. 1974	Маневски Миле
Застапени уметници од
Македонија
Нова Македонија,
Скопје, 23. VIII 1977
Аноним
Далечен и сам
Нова Македонија,
Скопје, 11. IV 1970		Т.Ш.
Млада генерација III
Вечер, Скопје,
17. IX 1977

Аноним Ангажираност Вечер, Скопје, 29 . IX 1977	Р.К. Изложба на Томе Андреевски Нова Македонија, Скопје, 14. XII 1979	Мушиќ, Мирослав Уметник – друштвено одговоран Рад, Београд, 18. VIII. 1980
Аноним Ангажираност Вечер, Скопје, 29. X 1977	Гилевски, Паскал Историско минато Вечер, Скопје, 27. XII 1979	Ширилов, Т. Кандидати за наградата „11 Октомври“ Вечер, Скопје, 10. IX 1980
Т.Ш. Гигантска изложба на ДЛУМ Вечер, Скопје, 3. XI 1977	Аноним Prepletanje estetskog i utilitarnog Privredni pregled, Beograd, 27. XII. 1979	Аноним Ситна пластика од 14 скулптури Вечер, Скопје, 9. X 1980
Клетников, Е. Без принцип на сејекција Млад Борец, Скопје, 16. XI 1977	С.Ѓ. Меѓу естетското и утилитарното Нова Македонија, Скопје, 28. XII 1979	Аноним Изложба на Ситна пластика Нова Македонија, Скопје, 10. X 1980
Гилевски, Паскал Модерен македонски дизајн Вечер, Скопје, 21. XII 1977	Ширилов, Т. Творби во стакло, бакар, сребро Вечер, Скопје, 28. XII 1979	Гилевски, Паскал Ситна пластика Вечер, Скопје, 23. X 1980
Величковски, Владимир Постигања на применета уметност Нова Македонија, Скопје, 30. XII 1977	1980 - Мушиќ, Мирослав Бољи дани за књигу Јединство, Приштина, 31. I. 1980	Величковски, Владимир Несогледливи дострели Нова Македонија, Скопје, 26. X 1980
1978 - Аноним Најнова изложба Вечер, Скопје, 3. VI 1978	Гуровска, С. Без кадри и за применетата уметност Нова Македонија, Скопје, 2. IV 1980	Арбуљевска, О. Старе и нове идеје Борба, Београд, 5. XI. 1980
С.Ѓ. Од годинава наградите го носат името „Бигорски следбеници“ Нова Македонија, Скопје, 28. XII 1978	Аноним Достојно за Тито Нова Македонија, Скопје, 8. V 1980	1981 - Мушиќ, Мирослав Велика је одговорност уметника Јединство, Приштина, 10. IV. 1981
1979 - Аноним ДЛУПУМ на првото сараевско триенале 27.IV.1979	Е. Т. „Разгледи“ Вечер, Скопје, 13. V 1980	Аноним Откупи за Андреевски, Лафазановски и Маневски Нова Македонија, Скопје, 9. X 1981
Гилевски, Паскал Уникатно обликување Вечер, Скопје, 3. V 1979	Аноним „Разгледи “ 2 - 3, Нова Македонија, Скопје, 22. V 1980	Величковски, Владимир Различни тенденции Нова Македонија, Скопје, 18. X 1981
Гуровска, С. Истражување на формата Нова Македонија, Скопје, 20. V 1979	С. Ѓ. Нов претседател на друштвото – Рада Петровиќ – Малкиќ Нова Македонија, Скопје, 18. VI 1980	Гилевски, Паскал Македонска Ситна пластика Вечер, Скопје, 28. X 1981
М.Ж. Савремена скулптура Маконде Политика, Београд, 12.XII. 1979		

Абаџиева - Димитрова, Соња Панорамска непрегледност Комунист, Скопје, 30. X 1981	Гилевски, Паскал Сугерирање на формата Вечер, Скопје, 9. VI 1983	Ивановска. Л. Д. Друштво на лични интереси Вечер, Скопје, 22. VI 1992
М. П. Споменик на Никола Петров - Ичко Вечер, Скопје, 21. XII 1981	Величковски, Владимир Потреба и неопходност Нова Македонија, Скопје, 15. X 1983	1993 - Аноним Томе Андреевски Нова Македонија, Скопје, 14. IV 1993
1982- (С. Ѓ.) Доделени десет пофалници за добар дизајн Нова Македонија, Скопје, 17. III 1982	Гилевски, Паскал Големина на ситната пластика Вечер, Скопје, 28. X 1983	Аноним Оплодувачка форма Пулс, Скопје, 29. IV 1993
Каранфилов, Ванчо Томе Андреевски: Сé поголема присутност на дизајнот Екран, Скопје, 23. VII 1982	Аноним Јубилеј Вечер, Скопје, 28, 29, 30. XI 1983	Л(озановски), З(лате) Скулптури од Томе Андреевски Вечер, Скопје, 3. XI 1993
Аноним Изложба на ликовни дела Вечер, Скопје, 11. XI 1982	1984 - Величковски, Влади- мир Поврзување на уметноста со здрожениот труд Нова Македонија, Скопје, 12. I 1984	В. Д. Цртежи и скулптури на Томе Андреевски Нова Македонија, Скопје, 5. XI 1993
1983 - Ѓуровска, С. Со намален интензитет Нова Македонија, Скопје, 12. I 1983	1989 - Р(истевски), Г(оце) Уметниците за настраданите од земјотресот Нова Македонија, Скопје, 11. I 1989	Аноним Месечна кирија - 4.000 марки? Вечер, Скопје, 5. XI 1993
Ѓуровска, Софија Производот – културен идентитет Нова Македонија, Скопје, 26. III 1983	1990 - Ѓ(уровска), С(офија) Живот за уметноста Нова Македонија, Скопје, 21. IX 1990	1994 - Величковски, Владимир Развојот на ликовната критика Пулс, Скопје, 9. I 1994
Аноним Ракатка Вечер, Скопје, 26. III 1983	A. C. Отворена изложба од македонски автори Нова Македонија, Скопје, 7 XI 1990	
Т. Ш. Човекот е во скулптурата Вечер, Скопје, 2. VI 1983	1992 - Ѓуровска, Софија Париз го открива Скопје Нова Македонија, Скопје, Лик, 11. III 1992	
Величковски, Владимир Без позначителна пластична експресија Нова Македонија, Скопје, 3. VI 1983	Ѓуровска, Софија Одраз во искривено огледало Нова Македонија, Скопје, 17. VI 1992	

Издавач: Уметничка галерија – Скопје
Крушевска 1 - а, 91000 Скопје, Р Македонија

Одговорен уредник:
Драган Бошнакоски

Организација на изложбата:
Коста Мартиновски

Предговор:
Златко Теодосиевски

Каталог, биографија и библиографија:
Коста Мартиновски

Превод на англиски:
Марија Јовановска (предговор) и
Менка Карапашовска

Колор слайдови:
Душко Миловски

Графичко и ликовно обликување:
Томе Андреевски

Печат:
АД Печатница „11 Октомври“ - Прилеп

Тираж:
1000 примероци

Publisher:
Art Gallery – Skopje
Kruševska 1a, 91000, R. Macedonia

Editor in Chief:
Dragan Boshnakovski

Organization of the Exhibition:
Kosta Martinovski

Preface:
Zlatko Teodosievski

Catalogue, Biography and Bibliography:
Kosta Martinovski

English translation:
Marija Jovanovska (Preface) and
Menka Karapashovska

Slides:
Dushko Milovski

Lay Out:
Tome Andreevski

Printed by:
„11 Oktomvri“ – Prilep

Circulation: 1000

CIP - Каталогизација во публикација
Народна и универзитетска библиотека
„Климент Охридски“, Скопје

73.036 (497.17) (060.64) Андреевски, Т.

АНДРЕЕВСКИ, Томе
Томе Андреевски / [организација на
изложбата, каталог, биографија и
библиографија Коста Мартиновски;
предговор Златко Теодосиевски; превод на
англиски Марија Јовановска (предговор и
Менка Каранашовска); колор слайдови Душко
Миловски; графичко и ликовно обликување

Томе Андреевски],
Скопје: Уметничка галерија - Скопје,
1995. - 80 стр.: илуст. во бои; 25 цм.

Текст напоредно на англ. јазик. - Тираж
1000. - Библиографија
ISBN 9989-694-07-9

Спонзори:

- Скопски саем
- Македонија табак
- Јашар Тахир Вила - Текник Елоксал А.Ш., Истанбул - Турција
- Печатница „Единаесетти октомври“ - Прилеп

ISBN 9989-694-07-9